

Sedem železnih načel pisanja življenjepisov za sveže diplomante

Kako delodajalcem v pisni predstavitvi pravilno predstaviti svoja dosedanja znanja in izkušnje? Čeprav kot sveži diplomant morda nimate veliko delovnih izkušenj, pa imate številne druge prednosti, ki jih lahko ponudite delodajalcem. Najpomembneje je, da predstavite svoje prave argumente in na ustrezen način.

Pisanje življenjepisa je lahko na začetku težaško delo. Vaš prvi življenjepis bo verjetno bolj skop z naštevanjem delovnih izkušenj in jasnim podajanjem kariernih ciljev, čez nekaj let, ko se bodo izkušnje pridno nabirale in boste dokončno ugotovili, katero delo vam je najljubše, pa bo tudi to drugače. Kljub temu pa, ko prvič v življenju resno sestavljate življenjepis, upoštevajte naslednjih sedem železnih pravil.

1. Pišite življenjepis kot profesionalc.

Delodajalcem se morate predstaviti v kar najboljši luči. Če v njem navedete svoj elektronski naslov, ki se glasi lenoba@krneki.com ali nocnaptica@rastafari.net, vam to ne bo olajšalo iskanja dela. Za kadrovice so zelo moteči revno napisani življenjepisi, s številnimi pravopisnimi napakami, pasivnim ali preveč agresivnim jezikom.

2. Ena stran je lahko čisto dovolj.

V prvem življenjepisumu vam ni treba povedati »zgodbo vašega življenja«. Daleč od tega. Delovnih izkušenj (npr. prek študentskega servisa), ki se v nobenem primeru ne navezujejo na delovno mesto, ki ga želite zasesti, ni treba navesti. Če se denimo prijavljate za farmacevta pripravnika, vam ni treba navesti, da ste nekoč prodajali sladoled ali opravljali selitve pohištva. Delodajalca bodo zanimale vaše akademske kvalifikacije in delovne ter študijske izkušnje, ki se navezujejo na vaše zeleno področje dela.

3. Če vam primanjkuje delovnih izkušenj, predstavite akademske kvalifikacije.

Glede na to, da pravkar odhajate s fakultete, bodo vaše akademske in šolske izkušnje imele večjo težo v vašem življenjepisumu. Opišite jih bolj poglobljeno, kot to velja za druge iskalce z večletnimi izkušnjami. Če imate visoko povprečje ocen, je to dobro vključiti (izplača se, če je višje od 8,0). Poleg tega lahko vključite opravljene študijske projekte, referate in seminarje, ki se navezujejo na vaše zeleno delovno mesto, ter posebne nagrade in priznanja, ki ste jih bili deležni na fakulteti (npr. Banka Slovenije vsako leto nagradi najboljše diplomske naloge iz finančno-monetarne ekonomije, Sklad za študentske Prešernove nagrade podeljuje Prešernove nagrade za diplomske naloge, umetniška ali znanstveno-raziskovalna dela, na fakultetah nagrajujejo vsako leto najboljše, najbolj

pridne študente in študente, ki so uspešno opravili zahtevne akademske projekte).

Če imate malo delovnih izkušenj, se izplača predstaviti študij z naštetimi glavnimi področji znanja, ki ste jih usvojili. Tako bo dobil bralec okvirni pregled nad vašim študijem in bo vedel, na katerih področjih mu lahko ponujate svoje znanje. Pomnite! Opišite podrobnosti, ki odsevajo vaše sposobnosti in vaš potencial. Ne vključujte vsakega seminarja, ki ste ga naredili, ampak zgolj tistega, ki bi lahko bil za delodajalca koristen. Če ste študirali v tujini, na primer prek Erasmusovega programa en semester v Parizu, to vključite v življenjepis, saj s tem delodajalcu pokažete svoje dodatne življenjske izkušnje in samostojnost.

4. Čim boljše sestavite razdelek o delovnih izkušnjah.

Čeprav se verjetno ne boste mogli pohvaliti s konkretnimi zaposlitvami, pa to ne pomeni, da razdelek Delovne izkušnje kar preskočite. Med svojim študiranjem ste lahko pridobili številne plačane ali neplačane, krajše ali daljše delovne izkušnje prek dela pri študijskih, zunajštudijskih projektih, prek študentskega dela, praks v podjetjih. Greh bi bilo, če jih ne bi vključili v svoj življenjepis, saj bodo delovne izkušnje v prihodnosti postajale vedno bolj pomembne.

Katere vaše delovne izkušnje »part-time« so bile za vas najkoristnejše? Pri katerih delih ste imeli večjo odgovornost in zahtevnejše delo? Kje ste bili še posebno uspešni? Pri katerih delih ste pridobivali izkušnje in znanja, ki se navezujejo na vaš želeni poklic in potrebe vaših bodočih delodajalcev? Te izkušnje vključite v življenjepis enako, kot starejši iskalci vpisujejo svoje redne zaposlitve. Navedete tudi organizacijo, kjer ste delali, kraj in obdobje dela, svoj delovni naziv (npr. pomočnik v odvetniški pisarni) ter na kratko, v enem do dveh stavkih, opišite, kaj ste konkretnega delali na tem delovnem mestu, kaj ste se naučili in katere veščine ste še posebno razvijali.

Če denimo niste opravljali preveč odgovornih delovnih nalog, ste pa zato delali v nekaj večjih ali prestižnih podjetjih, jih navedite, saj bo bralec razbral, da poznate delovno klimo v teh podjetjih. Če ste delali kot trgovec, bo bralec pridobil informacijo, da imate izkušnje s prodajo in delom z ljudmi, kar mu zna priti še kako prav. Če boste navedli, da ste neko delo opravljali v timu, bo bralec videl v vas večji potencial timskega človeka. Vsaka taka informacija o delovnih izkušnjah zna biti še kako dobrodošla, saj veliko delodajalcev posveti več pozornosti temu razdelku kot pa razdelku o izobrazbi. To, da končujete študij, že ve, zanima ga, kaj dodatnega mu še lahko nudite.

5. Ne podcenjujte svojega prostovoljnega dela.

Če vas skrbi, da nimate kaj vpisati pod Delovne izkušnje, ne pozabite na dela, ki ste jih opravljali kot prostovoljec. Če ste na primer zbirali stara oblačila za revno romsko družino, ste zbiranje morali organizirati, delali ste z več ljudmi in jim dodelili naloge, kar nakazuje na vaše vodstvene veščine in čut za solidarnost. Če za to niste bili plačani, ni nič narobe – pomembneje je, da bralec, potencialni delodajalec, vidi, da ste morali imeti nekatere sposobnosti in talent, da ste to izvedli.

6. Predstavite se kot vsestranska in dejavna oseba.

Če ste blesteli s šolskimi ocenami, bo to vsekakor naredilo pozitiven vtis na bralca, vendar delodajalci iščejo tudi diplomante, ki so bili v času študija dejavni na čim več področjih. Tako denimo ne izpustite vodenja ali članstva v študentskih ali zunajštudentskih društvih, organiziranja različnih prireditev, kulturnega ali športnega udejstvovanja (npr. treniranja v športnem klubu ali igranja glasbila na koncertih), mentorstva, treninga in izobraževanja drugih ipd. Vse te dejavnosti boste lahko vpisali v razdelek Članstvo v društvih ali Prosti čas oz. interesne dejavnosti.

7. Življenjepis raje pripravljajte en teden, kot pa da ga na hitro in nepremišljeno sestavite v pol ure.

Obvezno ga večkrat preglejte (pravopisne napake), poskrbite, da bo pregleden in da bodo v njem vse vaše pomembne kvalifikacije ter ga dajte prebrati več ljudem, da slišite tudi njihovo mnenje. Življenjepis je vaše osnovno orodje, da sploh pridete do intervjujev, zato je zelo pomembno, da je narejen brezhibno. Prvi vtis, ki ga vaša pisna predstavitev ustvari pri delodajalcu, je ključen.

Iskanje dela je pravcato delo.

Zelo veliko iskalcev prve zaposlitve misli, da jih bodo delodajalci kar poiskali, če bodo poslali nekaj prijav ali se vpisali v bazo kandidatov na nekaj zaposlitvenih portalih. Ta pot do službe je najtežja!

Prijavljanje na oglase je zgolj začetna točka, s katero kombiniramo druge dejavnosti. Kot novi diplomant morate uporabljati pomoč svoje fakultete in njene karijerne svetovalnice (žal jih marsikatera sploh nima), iskati pomoč v zaposlitvenih agencijah, društvih, v katerih ste včlanjeni, športnih ali drugih krožkih, kjer ste sodelovali itn. Mrežite, pokličite svoje sorodnike, sošolce, znance in prijatelje in jim povejte, da iščete zaposlitev ter da pričakujete od njih pomoč. Pametno je izpopolnjevati večšine predstavitve in prebrati tudi kakšno dobro knjigo o iskanju zaposlitve. V iskanje zaposlitve morate vložiti čim več svojega časa in truda, da boste tako čim prej dosegli svoj cilj – dobili delo. Tak pristop je najbolj pomemben, hkrati pa za veliko iskalcev najteže dojemljiv. Popolnoma ga dojamejo šele, ko se za več mesecev znajdejo na zavodu za zaposlovanje.

(Damjan Palčič)